

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 95

číslo: 34

23. srpna 2015

Cena: 8 Kč

O husitském praporci

Od 6. června až do 6. července vlály k připomenutí 600. výročí Mistra Jana Husa na třetím nádvoří Pražského hradu husitské prapory. Jejich podoba se v minulosti objevovala ve více variantách. Typickým emblémem husitů, běžně nazývaných kališníky, byl přirozeně kalich. V dobových ikonografických pramenech se proto kalich objevuje nejen na pavézách a husitských kachlích, ale především na vyobrazeních v kronikách a kodexech, kde identifikuje odlišné skupiny bojovníků – husitů a křížáků. Z písemných pramenů však víme, že husitská polní vojska nepoužívala výlučně korouhev a praporec s kalichem, ale vyráže-

la do boje též pod korouhvemi svých městských hotovostí, osobními korouhvemi hejtmanů, případně pod

korouhvemi s vyobrazením Ježíše Krista či Beránka Božího. Při jízdě na Basilejský koncil v roce 1432 dává hejtman Matěj Louda na svém voze vztyčit korouhev, na jejímž listu je kalich a na straně druhé vyobrazení Krista na kříži. V zahraničních kronikách se jako identifikační symbol husitů objevují dokonce korouhve s husou, někdy dokonce pijící z kalicha.

V dobových pramenech však není nikde doložena korouhev či praporec s červeným kalichem na černém listu a ani štít s černým polem a červeným kalichem. Přesto u nás od poslední čtvrtiny devatenáctého století tento symbol, díky Jiráskovým románům a Alšovým ilustracím, pronikl do obecného povědomí.

Způsobil to heraldik Vojtěch Král z Dobré Vody, který na základě pozdějšího přídomku Jana Žižky z Trocnova – z Kalicha – vymyslel pro něj znak s červeným kalichem na černém poli, navíc doplněný šesti stříbrnými hvězdami.

Černo-červená „revolučně husitská“ symbolika se natolik vžila, že se uplatnila i na některých praporech ruských legionářů, a byla dokonce použita již v bitvě u Zborova na praporku plukovníka Mamontova, velitele 3. střeleckého pluku.

Nejspolehlivějším pramenem k obecné podobě husitských korouhví a praporeců je tzv. Jenský kodex, který vznikl v Praze okolo roku 1500. Je v něm barevně znázorněna nejen jezdecká „korouhev s dlouhým ocasem“, navíc s nápisem „Veritas vincit“ (Pravda vítězí), ale i praporec

Mariánskolázeňský tábor - tentokrát v Africe

Na husitské faře se s přispěním města Mariánské Lázně po roce konal příměstský tábor pod již tradičním vedením Bělunkovičtyloví-Kalenští. Osvědčená skupina vedoucích opět připravila pro děti nezapomenutelný zážitek. Minulý rok se začala psát novodobá historie táborů v Mariánských Lázních. Po tomto úspěchu se počet malých táborníků rozrostl ze 13 na 24. Několik táborníků s sebou letos vzalo i své sourozence.

Pod zkušeným vedením tachovské farářky Zuzky Kalenské měly děti sice možnost se během celotáborové hry, inspirované životem Alberta Schweitzera, dostatečně vyřádit, ale také si připomenout biblické příběhy a základní křesťanské zásady. Což je dobrá tradice křesťanských táborů.

Výběr tématu byl určen faktem, že letos má A. Schweitzer výročí 50 let od své smrti (či 140 let od svého narození). Život tohoto výjimečného muže jsme si mimo jiné připomněli táborovou hrou, zaměřenou na pomáhání si navzájem. Malí

táborníci mezi sebou soutěžili rozdělení do čtyř skupin po šesti dětech. Každá z těchto skupin měla svého dospělého patrona, který nad

vání. Je dobré vidět, že tradice letních křesťanských táborů se vrací a doufáme, že se příští rok znovu shledáme pod jednou střechem,

nimi držel ochrannou ruku – nebo spíše oko. Tyto soutěže byly zaměřeny na rychlost, přesnost, vytrvalost, myšlení i na prosté odreago-

třeba i ve větším počtu.

(Další fotografie naleznete na: www.ccs-h-m-l.wz.cz/Galerie.htm)

Karel Denk

s trojúhelníkovým listem užívaný pěšími oddíly, oboje vždy červené se zlatým kalichem. Již od padesátých let, a především od velké výstavy věnované Janu Žižkovi a husitskému hnutí, uspořádané v Národním muzeu v r. 1975, se tato podoba husitských korouhví a praporeců považuje za základní. Proto byl také červený praporec se žlutým kalichem vyvěšen v červnu 2015 na

třetím hradním nádvoří u příležitosti uctění památky M. J. Husa.

V roce 1915 při slavnostech souvisejících s instalací pomníku Jana Husa bylo Staroměstské náměstí v Praze ozdobeno bílými prapory a korouhvemi s červeným kalichem. Po svém ustavení v r. 1920 převzala symbol naše církev. Bílou vlajku s červeným kalichem spolu s vlajkou československou pak vyvěšovala na svých

kaplich a budovách, samozřejmě kromě údobí protektorátního. Po druhé světové válce se tato praxe obnovila, brzo po r. 1948 se však při státních svátcích „husitská“ církevní vlajka přestala vyvěšovat. Objevila se sice krátce v roce 1968, poté opět zmizela, aby znovu zavlála v r. 1990. (Podle dr. Zbyška Svobody, externího experta podvýboru pro heraldiku a vexilologii PS PČR) **red**

Poděkování za službu bratra biskupa

NA MNOHÁ LÉTA

Pražská diecéze Církve československé husitské si dnes připomíná 80. výročí narození bratra emeritního biskupa Mgr. René Hradského, který zastával biskupskou službu v letech 1989 - 1999 a v současné době je stále aktivním farářem v náboženské obci v Benátkách nad Jizerou.

„Bratře René, myslíme na Tebe v celé diecézi v modlitbách, děkujeme Ti za službu Pánu církve a vyprošujeme pro Tebe i pro celou Tvou rodinu hojnost Boží blízkosti a ochrany. Kéž Ti Pán dopřává ještě mnohá léta svěžesti ducha i těla!“ Za pražskou diecézi David Tonzar, biskup

„Hospodine, tvé ruce dokáží pozvednout i toho, kdo se dostal vinou hříchu až na samé dno. Ty jediný umíš odpustit tak, že již nikdy nepřipomínáš naši minulost, ale otevíráš novou budoucnost. Právě za to dnes prosíme jak za sebe, své rodiny, tak i za svou církev, která má být naším duchovním domovem, naší dobrou matkou, bezpečným místem, kde v Duchu svatém jsi přítomen ty. Chceme opustit všechny falešné jistoty, o které jsme se tak často opírali a které nám stejně nebyly k užítí a požehnání, ale naopak, k našemu pádu a k naší prohře. Přesvědčuj nás svým slovem o tom, že v tobě je vše, co my potřebujeme, a že bez tebe nemáme nic...“

Slova modlitby, která po svém zvolení pražským biskupem pronesl bratr René Hradský, nás uvádějí do zákoutí jeho života. Právě v tomto roce náš Pán otevírá jeho knihu na osmdesáté straně.

Narodil se 23. srpna 1935 v Brně v rodině drogisty Ladislava Nebeského a Marie, rozené Klimešové. Manželství rodičů nebylo šťastné. Když byly Renému tři roky, matka se znovu provdala za účetního ČSD Bohumíra Hradského. Radostné dětství, formované vírou rodičů, přerušila až 2. světová válka. Rodina Hradských, včetně mladší dcery Libuše (*1939), se musela nuceně vystěhovat z Brna do Kuřimi, neboť jejich byt obsadil příslušník místní úřadovny gestapa. V Kuřimi René navštěvo-

val v letech 1941–1945 obecnou školu. Od druhé poloviny roku 1944 se Brno a strategické objekty v jeho okolí staly terčem náletů spojenců. Letecké pumy opakovaně dopadaly i na kuřimskou Zbrojovku, a konfrontovaly tak devítiletého chlapce s hrůzami války.

Po osvobození Československa v roce 1945 se rodina vrátila zpět do svého brněnského bytu. René v Brně absolvoval měšťanskou a odbornou hostinskou školu. Na praxi v lázních Pokračování na str. 3

Pečetní prsten z náměstí Republiky

V dubnu 2004 došlo při záchranném archeologickém výzkumu v bývalých kasárnách na pražském náměstí Republiky k unikátnímu, překvapivému nález. V původně nezastavěném terénu byl nalezen zlatý pečetní prsten s antickou gemou (lat. *gemma, drachokam; drobná plastika, vybrošovaná či vyřezaná do polodrahokamu nebo skla a užívaná jako část šperku nebo amulet*), kolem níž je hebrejský nápis. Na základě tvaru (a s přihlédnutím k nálezovým okolnostem) jej lze datovat do 12. nebo první poloviny 13. století.

Prsten ve své době ležel na povrchu nebo těsně pod povrchem na volném prostranství, a nebyl tudíž ukryt záměrně. Je pravděpodobné, že ho majitel nevědomky ztratil; nebezpečí ztráty vyplývalo z dobového zvyku nosit pečetidlo na šňůře kolem krku. Majitelem mohl být jeden z významných členů místní židovské komunity (jejíž počátky spadají již do 10. století) či projížďející obchodník s luxusním zbožím. Druhou verzí podporuje nález základů dvou románských kamenných domů v okolí místa nálezů. Je možné, že se ubytoval a uskladnil své zboží v některém z těchto domů.

Prsten byl vyroben ze zlata vyšší ryzosti s oválnou hlavicí se širokým okrajem a středovou oválnou gemou. Na rozšířeném okraji hlavičky je zrcadlově vyryto jméno vlastníka Moše bar Šelomo (Moše, syn Šeloma). Gema je zhotovena z prasemu, odrůdy křemene, vyskytující se zejména ve Středomoří.

Motiv, provedený technikou zahlobené řezby, vyobrazující římskou bohyni vítězství Victorii vznikl mezi 3. a 5. stoletím. **red**

(Zdroj: *Expozice v Maiselově synagoze v Praze*)

Klenotník

Jednou klenotník seděl u svého stolku a roztržitě hleděl na ulici výkladem malého elegantního obchodu, který mu patřil. Před výkladem se zastavila holčička a přitiskla nos na sklo. Oči modré jako nebe se jí rozzářily, když uviděla jeden z vystavených šperků. Rozhodně otevřela dveře a ukázala na nádherný tyrkysový náhrdelník.

„Chci ho pro sestru jako dárek. Můžete mi ho pěkně zabalit?“ Klenotník se na svou zákaznici nevěřicně zadíval: „Kolik máš peněz?“ Děvčátko si bez zaváhání stoupl na špičky a vysypalo na pult plechovou pokladničku. Vypadlo z ní pár drobných bankovek, hrst mincí, několik mušliček a kovových figurek. „Bude to stačit?“ zeptala se hrdě. „Chtěla bych koupit dárek starší sestře. Co umřela maminka, se o nás stará ona a nikdy nemá ani chvíli pro sebe. Dneska má narozeniny a z tohoto dárku bude mít jistě velkou radost. Ten kámen má stejnou barvu jako její oči.“ Muž odešel do zadní části obchodu a za chvíli se vrátil s krásným červeně a zlatě zdobeným dárkovým papírem, do kterého pečlivě zabalil krabičku s náhrdelníkem. „Tady ho máš,“ řekl holčičce. „A dej na něj pozor.“

Děvčátko hrdě vykročilo, jako by si neslo poklad. Hodinu poté vešla do klenotnictví krásná dívka. Měla nádherné modré oči a vlasy barvy medu. Položila na pult před klenotníka balíček, který on předtím s takovou péčí připravoval. „Ten náhrdelník byl koupený u vás?“ „Ano, slečno.“ „Kolik stál?“ „To je věc dohody mezi zákazníkem a mnou. Tato informace je důvěrná.“ „Ale moje sestra měla jen pár drobných! Nikdy by si takový náhrdelník nemohla dovolit koupit!“

Klenotník zvedl pouzdro s náhrdelníkem, zavřel ho, znovu pečlivě zabalil a podal dívce. „Vaše sestra ho zaplatila. Dala za něj víc, než by dal kdokoli jiný - dala všechno, co měla.“

Přišlo e-mailem

Zamyšlení nad Desaterem Božích přikázání

(Pokračování zamyšlení bratra Pavla Hýbla)

4. PŘIKÁZÁNÍ

CTI OTCE SVÉHO A MATKU SVOU, ABYS DLOUHO ŽIV BYL A DOBŘE SE TI VEDLO

Čtvrtým přikázáním začíná část Desatera, ve které nám Hospodin ukazuje, jak máme prožívat naše vzájemné mezilidské vztahy. Pokud se zamyslíme nad tímto přikázáním, zjistíme, jaké důsledky a následky může mít pro náš život, a zejména pro rodinné vztahy. Položme si otázku proč vůbec rodiče ctít?

Odpověď je velmi jasná – především proto, že nám dali život, že jsme se vůbec mohli narodit, protože bez našich rodičů bychom zde vůbec nebyli! V tomto přikázání nás Bůh vede k tomu, abychom bez ohledu na to, jací naši rodiče jsou, je měli v úctě a respektovali je. Pokud se o nás rodiče dobře starali, tak sami vnímáme a cítíme, že je to vůči nim i spravedlivé a bereme to jako naši samozřejmou povinnost. Bohužel ale existují případy, kdy to může být velmi těžké – např. u těch, kteří rodiče vůbec nepoznali, protože se jich rodiče zřekli, odložili je např. do baby-boxů nebo je nechťeli, nebo u těch, kteří mají špatné zkušenosti se svými rodiči – např. je týrali či zneužívali apod. Ale i v těchto případech mohou své neznámé rodiče nebo ty, kteří mi ublížili, nést v modlitbě před Boha. Je důležité přijmout mnohdy velmi tvrdou realitu a nepotlačovat tyto věci, protože nás pak v našem životě ovlivňují. Úcta k rodičům má totiž své důsledky: když naše děti uvidí, že

my ctíme své rodiče, budou i oni mít úctu k nám. Toto přikázání se ale nevztahuje jen na rodiče, ale na všechny, kteří nás v životě vedli a pomáhali nám: příbuzní – zejména prarodiče, ale i učitelé apod.

Čtvrté přikázání ale není pouze o tom, abychom my ctíli rodiče, ale i oni sami mají být hodni úcty. Protože pokud vyžadují úctu od svých dětí, je třeba, aby se podle toho chovali k nim. Tedy aby žili takovým životem, aby je děti mohly ctít; aby byli dobrým a stálým příkladem a vzorem, aby děti milovali a udělali vše pro jejich zdravý tělesný a duševní rozvoj.

Tímto přikázáním nás Bůh vede k tomu, abychom dokázali vedle sebe vidět lidské bytosti a naše povinnosti k nim. Protože to, co se naučíme v rodině jako malé děti (zhruba do sedmi let) si poté přenášíme i do svého života a svých vztahů. Čtvrté přikázání je také jediné přikázání, u něhož je uveden i příslib: „Abys dlouho živ byl a dobře se ti vedlo na zemi.“

Bohužel existuje mnoho případů, že se člověku již nechce žít, protože nemá nikoho a zůstal sám. Zejména staří lidé v domovech důchodců, v nemocnicích na odděleních LDN si přejí odejít na věčnost, protože již ztratili smysl života: nemají nikoho; kamarádi, známí a sousedé zemřeli, nebo již za nimi nejsou schopni dojet, děti na ně nemají čas nebo žijí daleko apod. Mnozí pak žádají lékaře, aby jim dali injekci či přípravek,

aby usnuli a již se neprobudili. Naštěstí je mnoho případů lidí, kteří jsou i ve stáří šťastní, protože mají kolem sebe děti, vnoučata či pravnoučata, přátele, kteří je mají v úctě, pro které jsou důležití. Proto si vezměme vážně a k srdci i toto čtvrté přikázání Desatera, aby nám bylo v životě dobře.

-ph-

Poznámka redakce:

Bratr Hýbl vychází ve svých úvahách ze znění používaného v katolickém a luterském prostředí. Pro přesnost uvádíme, že v naší církvi je Desatero uvedeno ve zkrácené podobě v *Základech víry* takto:

I. Já jsem Hospodin, tvůj Bůh. Nebudeš mít jiného boha mimo mne.

II. Nezbrazíš si Boha zpodoběním ničeho. Nebudeš se ničemu takovému klanět ani tomu sloužit.

III. Nezneužiješ jméno Hospodina, svého Boha.

IV. Pamatuj na den odpočinku, že ti má být svatý.

V. Cti svého otce i svou matku, abys byl dlouho živ na zemi, kterou ti dává Hospodin, tvůj Bůh.

VI. Nezbijješ. (dle hebrejského originálu „Nedopustíš se vraždy.“)

VII. Nesesmílníš.

VIII. Nepokradeš.

IX. Nevydáš proti svému bližnímu křivé svědectví.

X. Nebudeš dychtit po ničem, co patří tvému bližnímu.

Z kazatelského plánu

Třináctá neděle po svatém Duchu

Jak dobré je vzdávat Hospodinu chválu, tvému jménu, Nejvyšší, pět žalmy, hlásat zřána tvoje milosrdenství a v noci tvou věrnost.

ŽALM 92,2-3

První čtení: Jozue 24,1-2a.14-17.18b

Tužby pro dobu po Duchu svatém (IV):

2. Abychom podle zděděné víry na každého dne žili a navzájem si odpouštěli, modleme se k Hospodinu.

3. Abychom po chlebu z nebe a kalichu spásy toužili a za ně děkovali, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku, Hospodine, děkujeme ti, že svůj lid sytíš slovy věčného života. Pomoz nám správně se rozhodovat a rozlišovat mezi dobrým a zlým! Osviť nás, Bože, svým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení (varianta I): Efezským 6,10-18

Druhé čtení (varianta II): Efezským 5,25-33

Evangelium: Jan 6,56-69

Verš k obětování: Žalm 86,4

Verš k požehnání: Jan 6,63b

Modlitba k požehnání:

Panovníku, Hospodine, zachraň nás uzdravující silou své lásky! Ved' nás, abychom se ti líbili ve všem, co děláme. Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 77, 86, 87, 64, 104, 116, 185

Nad Písmem

KŘIŽOVATKA

Ježíš řekl Dvanácti: „I vy chcete odejít?“ Šimon Petr mu odpověděl: „Pane, ke komu bychom šli? Ty máš slova života věčného.“

(J 6,67-68)

• Lid církve stojí na křižovatce. Bádá, kterým směrem se vydat. (Joz 24) Koho kam zvolit, aby to co nejméně bolelo. Ve jménu koho žít! Za kým se vydat? Kdo bude Bohem? (Nebo bohem?)

• Po pobuřujícím kázání v Kafaurnaum se stejně vymezuje Ježíš. Posluchače staví na rozcestí. Viděno prizmatem (hranolem) materialismu, je jeho řeč nepřijatelná, hrozná, odpuzující... (mluví o lidském mase a lidské krvi! J 6,56).

Co však posluchače odpudilo víc? To, že mluví o smrti, o utrpení, nebo o mase a o krvi? Že garance blahobytu, zdraví i prospěchu není dána? Má tedy smysl jít tímto směrem? Přece to se tak vymyká našemu pohledu na svět. Pravidlům naší doby. Řeči naší doby. Jaký to je vůdce, jenž své vede do záhuby! „A od té chvíle ho mnoho jeho učedníků opustilo a už

s ním nechodili.“ (J 6,66).

• Ještě je tu Dvanáct. Dvanáct vyjmenovaných a i z tohoto počtu v okamžiku „lámání chleba“ jich zbude kolik? Jeden zrádce, ostatní spící či na útěku, nebo pod křížem inkognito dávající ruce pryč a zapírající. To je fotografie církve. S povzdechem řečeno, bývalé i současné. Obraz člověka dnešního

Hospodine, odpusť' naše další přidaná a zbytečná slova. Slova, která zastíňují, zakrývají a matou. Odpusť' slova, která nejsou tvým evangeliem a tvým jasným jednoznačným promluvením. Promiň slova, která se nestávají tvým tělem a neproměňují se v pokrm života věčného. Máme jich plnou hlavu, plné uši i plnou pusou... Znáš a slyšíš naši dunící prázdnotu. Prosíme, kéž zůstáváme v kruhu tebou obdarovaných, k nimž ses sklonil a jichž ses ujal. Kéž se z toho společenství radujeme a těšíme, když smíme zůstat. „Pane, kam půjdeme, ty máš slova života věčného...“

i starobylého.

Ale teď ještě ne. Teď ještě pompa a lesk. Porozumění. Víme, že cesta není a nebude snadná. „I vy chcete odejít?“ Ale teď ještě ne. Teď jsme ještě ve školní lavici (v synagoze) a o život nám nejde. „Προς τινα“ „Kam bychom šli.“ Zdá se, že si může Petr na svou řečnickou otázku

zcela snadno a lascivně odpovědět sám. Ostatně za tím účelem, jak mnohde vidno, chvátají a ubírají se celé davy našich souputníků, (a možná že i my tu a tam s nimi!) • „Ty máš slova života věčného.“ Závadek učedníků, jakási kvinteseence (quinta essentia) budoucích zástupů probuzených a Bohem Otcem obdarovaných. Těch, kterým jsou oči otevřeny.

„Nikdo nemůže ke mně přijít, není-li mu to dáno od Otce.“

Jaká radost s těmi i nad těmi, kteří zůstali a zůstávají. Jaký to zvláštní okruh těch, jimž je dáno od Otce. Stěžujeme si na svou bídu i malopčetnost, na ztracenost. Pláče nad světem, místo

abychom se radovali z každého svátku, z každého zázraku setkání Bohem obdarovaných.

„Tehdy se rozevrou oči slepých a otevrou uši hluchých. Tehdy kulhavý poskočí jako jelen a jazyk němého bude plesat...“ (Iz 35,5-6). Amen.

Pavel Sikora

Pokračování ze str. 1
Luhačovice v něm uzrála touha po profesní změně. Přechnodně nastoupil jako administrativní síla do brněnských brusíren skla. V roce 1954 se definitivně rozhodl pro studium teologie. Husovu československou bohosloveckou fakultu ukončil v r. 1958. Mezi jeho spolužáky patřili například Ota Metyš, Zdeňka Schubertová či Jiří Majer. Na Husově fakultě potkal i starší spolužačku Irenu Cochlárovou, se kterou se 28. března 1957 oženil. Manželství bylo požehnáno třemi dětmi. Starší syn Pavel a dcera Ivana následovali rodiče ve farářské službě v Církvi československé (husitské), mladší syn Bohdan si zvolil civilní zaměstnání v oboru chemie. Na kněze byl René Hradský vysvě-

cen patriarchou dr. Františkem Kovářem 27. července 1958 v Praze. Od října téhož roku byl ustanoven do náboženské obce Praha-Vinohrady (přestože měl podle kádrového posudku „jistě mezery v politickém rozhledu“), v roce 1960 krátce působil jako farář v Praze-Košířích. Jeho kněžská služba je však především spojena s náboženskou obcí v Praze 9-Horních Počernicích, kde nastoupil v říjnu 1960 a sloužil zde až do svého zvolení pražským biskupem v roce 1989. Práce s mládeží, které se věnoval ve svěřených obcích, mu současně přinesla jmenování ředitelem a spirituálem bohoslovecké koleje. Mezi okruh mládeže, která se setkávala v 80. letech na počernické fáře, patřil také bratr farář Václav Žďárský. Při našem nedávném rozhovoru na tyto chvíle zavzpomínal: „*U faráře Hradského se nás vždycky sešlo tak 30 až 40. Byly to krásné celodenní soboty... Chodil tam mezi nás také profesor z naší fakulty Vladimír Kubáč. Ve škole prý byl trochu nudný, ale mezi námi vždycky ožil a pro mě docela dost znamenal. Mě naučil přistupovat ke Starému zákonu...*

Tmelem setkání byl bratr farář Hradský a Tonda Jelínek.“

Když v červnu 1988 odešel z aktivní biskupské služby Miroslav Duchánek, byla pražská diecéze postavena před rozhodnutím vybrat jeho nástupce. Volební shromáždění bylo svoláno do Husova dejvického sboru na 23. září 1989. Kandidáti na čtvrtého pražského biskupa byli dva: René

Hradský a dosavadní správce diecéze František Slavík. V prvním skrutině oba získali stejný počet hlasů. Až ve druhém kole volby byl těsnou většinou zvolen novým pražským biskupem René Hradský. Bratr biskup si byl vědom, že o „funkce“ či lépe řečeno služby v církvi se nemáme ucházet. Na pozvánku ke svému uvedení do služby biskupa, které se konalo v září 1989 v chrámu sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí, si nechal vepsat slova: „*Věřit Bohu znamená spolehnout se na to, v co doufáme, a pevně počítat s tím, co nevidíme.*“ (Žd 11,1) Znal naše lidské slabosti a v modlitbě je rozprostřel před Hospodina: „*Přiznej se k našemu pokání, k doznání našich vin, pomoz nám zbourat všechna rozdělení, která jsme nastavili mezi sebe a tebe a mezi sebe navzájem. Vrať nám schopnost začít znovu a společně pracovat pro tvé království, pro slávu tvého jména a pro záchranu a spásu našich bližních. Prosíme, ať se tak stane!*“

Roky biskupské služby (1989 – 1999) René Hradský prožíval na pozadí významných společenských, politických a hospodářských změn v Československu. Společně se svým teologickým poradním sborem protestoval proti zásahu pořádkových jednotek při studentské demonstraci v pátek 17. listopadu 1989. Synodě duchovních pražské diecéze předložil 30. listopadu 1989 návrhy na spolupráci s Občanským fórem a na urychlenou rehabilitaci všech perzekvovaných kněží, kazatelů a laiků. Církve se v „nové době“ nemohla upínat k nikomu jinému nežli k Ježíši Kristu. Jak napsal bratr biskup v jednom svém článku pro Český zápas: „*Přestaňme se ohlížet na ty kolem sebe, ať již jsou ‚úspěšní‘ či ‚neúspěšní‘, ale začněme hledět s plnou důvěrou dopředu, k Pánu Ježíši Kristu. Budoucnost církve nejde spojit s nikým jiným. Ale s nikým jiným nejde spojit ani život osobní a rodinný.*“

Při svém „biskupování“ se br. Hradský neobjeoval v náboženských obcích jen při slavnostních příležitostech, ale často zastupoval nemocné duchovní v jejich službě. Jak připomněla v roce 1999 ses. farářka Michlerová: „*Byl jsi Hospodinem štědře obdařen uměním sloužit liturgii, vysluhovat svátosti, kázat slovo Boží. Využil jsi těchto darů stoprocentně. Dokázal jsi pozvednout mysl svých posluchačů k hodnotám, jichž si Bůh cení nejvíce a jež jsou v tomto našem neblahém čase pošlapávány lovci dobře placených společenských postavení, klanícími se zlatému teleťi.*“ Po skončení svého mandátu zůstal br. biskup nadále uprostřed živé církve. Přijal službu faráře v Benátkách nad Jizerou, kde působí dodnes. Ještě před svým zvolením pražským biskupem bratr Hradský v životopise napsal: „*Své životní poslání jsem nikdy neviděl ani ve shromažďování věcí, ani v komfortu, ale ve službě člověku, tak, jak se o to snaží od svého vzniku Církve československá husitská, která se mně i mojí rodině stala duchovním domovem, ve kterém jsem poznal celou řadu vzácných lidí.*“ Dodávat už není co. Snad jen poděkujeme Pánu za svědecký život bratra biskupa, který více nežli do lejtů vždy hleděl a hledí s otevřenou náručí na člověka vedle sebe.

Martin Jindra

Tomáš Procházka: Střední cesta podobojí

Pokračování z minulého čísla

III. Vymezení postoje vůči anglikánům a luteránům

Zároveň existoval užší teologický vztah mezi utrakvismem a anglikánstvím, který spočíval ve sledování střední cesty a spoléhání na rozum vůči autoritě a v soukromé inspiraci v náboženských otázkách. V anglikánství probíhalo obdobné vymezování se proti puritánům jako v utrakvismu proti táboritům a bratřím. Na nejzákladnější úrovni sdíleli s církvi anglickou otevřenost vůči roli rozumu proti principu sola skriptura a důraz na plnění zákona (na skutky) oproti principu sola fide. Podle tohoto principu záleží spása předně na uvěření, morální praxe a skutky nebo svátostné přijímání hrají roli druhotnou. Oproti luteránům odmítaly obě církve stanovisko likvidace římské církve. Na druhé straně, anglikáni nesdíleli požadavek čtyř artikulů na svobodné kázání Slova Božího, který

považovali za znak puritanismu a stejně tak neuznávali svobodný přístup laiků k Bibli. Rozdíl byl také v chápání role biskupů. Protože anglická církev měla za svoji hlavu krále, anglikánští biskupové měli správní funkci. Zásada apoštolské posloupnosti sejevila druhořadou. Utrakvisté se naopak správní moci biskupů obávali jako možného nástroje byrokratického donucování z Říma. Dávali přednost výkonu duchovní správy konzistorií za administrátorova předsednictví. Tím nastala rozluka mezi svěcením a jurisdikcí. Biskupům byla přiznána pouze moc svátostná. Tomu odpovídala utrakvistická praxe získávání kanonického svěcení kněží podobojí římskými biskupy v zahraničí, zejména v Itálii. Z toho vyplýval též značně ambivalentní vztah utrakvistů k papežství. Zatímco u luteránů a anglikánů byla roztržka s Římem víceméně úplná, utrakvisté ji brali jako podmíněnou. To také vedlo historiky k nešťastnému a vykonstruované-

mu rozdílu mezi staroutrakvismem jako skoro-římstvím a novoutrakvismem jako skoro-luteránstvím. V Čechách navíc díky artikulům přežíval césaropapismus, královská svrchovanost nad církví, která nutila utrakvisty spoléhat na státní moc.

Administrátora i konzistor podobojí jmenoval český sněm, králové od Zikmunda po Maxmiliána II. (1436 – 1576) přísahali na kompakтата, že budou udržovat utrakvistickou církev bez ohledu na její okamžitý vztah k papežství. Ještě v roce 1621 kněžstvo podobojí žádalo ochranu od královského místodržícího Habsburků Karla Lichtenštejnského. Mělo to nevýhodu, že utrakvisté neměli politickou podporu vyšší šlechty, která byla buď luteránská nebo papeženecká. To vše přispělo k pozdější likvidaci utrakvismu po Bílé hoře. Utrakvistická konzistor však odmítala zasahování sněmovních laiků a laiků vůbec do otázek věrouky.

Pokračování příště

Mistr Jan Hus a co my dnes na to?

(Zkrácený záznam rozhovoru s emeritním trnavským arcibiskupem Róbertem Bezákem a slovenským biskupem Církve československé husitské, bratrem Janem Hradilem, z pořadu Slovenského rozhlasu „Nočná pyramída“)

Rozhovor s panem arcibiskupem Bezákem byl veden ve chvíli, v čase, kdy ještě nikdo nepředpokládal, že bude jako primas slovenský odvolán. Populární arcibiskup s moderními názory se dostal do střetu se svým církevním vedením na Slovensku a jeho odvolání zjiřilo situaci nejenom v Římskokatolické církvi, ale i v celé Slovenské republice. Já osobně musím říct, že to byl mladý flexibilní muž s velice moderními názory a na večerní rozhovor 6. července přišel v džínách a kostkované košili. Ač to není mé právo, opravdu lituji, že byl odvolán, protože jsem měl pocit, že pro specifické slovenské církevní prostředí to byl přínos.

Jan Hradil

Reportér: Navrhují, abychom se podívali na Husův život, na jeho akademické působení a to, co jej ovlivňovalo.

Hradil: Hus se narodil někdy v roce 1370. Stal se děkanem filosofické fakulty, poté rektorem. Byl takovým modelem renesančního filosofa a teologa, protože se kupř. zabíral českou gramatikou, napsal krásnou knihu Dcerka, kdy vysvětluje křesťanskou etiku. Hus byl tedy velice složitou, vzdělanou osobou, ale byl vždy katolickým knězem, který nechtěl vytvořit novou církev. Musíme rozdělovat Husa a husitství, protože Husovy myšlenky byly zpracovány jinými lidmi a vytvořily základy pro vznik husitství.

Reportér: Říkali jste, že Hus byl mimořádně vzdělaným člověkem, jak potom přišel k myšlenkám anglického teologa a filosofa Wicliffa, jehož mnohé myšlenky byly z pohledu katolické církve heretické?

Hradil: Wicliff, stejně jako mnozí další, se zabíral problematikou církve a odpovídal dle toho, co nalezl v Písmu svatém. Jeho myšlenky se šířily prostřednictvím univerzit, takže se s nimi seznámil i Jan Hus. Některé Wicliffovy odpovědi akceptoval, jiné ne.

Reportér: Možná, že právě některé jeho teze se staly kamenem úrazu v Kostnici, kde byl obviněn z hereze.

Hradil: Husovým přáním po celý čas pobytu v Kostnici bylo veřejné slyšení. Čekal disputace, chtěl být přesvědčen o svých chybách. Na to

ovšem kostnický koncil neměl ani čas ani chuť. Vlastní proces s Husem trval pouze měsíc.

Reportér: Tehdejší doba přála i jistému intelektuálnímu rozvoji, vznikaly univerzity, kde vládly svobodný duch, kde se kladly otázky, hledaly se odpovědi, nejen na problematiku filosofickou, teologickou, ale i přírodovědnou. Tímto ovzduším svobody, vzdělanosti byl i Mistr Jan Hus prodechnutý, že?

Hradil: Zajisté, ale vedle toho stáli také nevdělaní kněží, jedním z nich byl bohužel arcibiskup Zajíc z Házmburka, o kterém se říkalo, že měl mnoho knih, nevěda, co je v nich, a ten právě v roce 1411 dal Husa do klatby. No a Hus se mu samozřejmě vzepřel, protože Zajíc z Házmburka neměl takovou pravomoc. Ale velice záhy byl Hus povolán, aby se zpovídal ze svého učení v Římě.

Reportér: Ale víme, že Hus to odmítl.

Hradil: On to neodmítl, to by si nedovolil, on se odvolal od soudu římského k soudu Kristovu. To bylo velice neobvyklé. Důvěřoval hluboce Kristu a současně byl přesvědčený, že o svém dobrém úmyslu přesvědčí i kurii.

Reportér: Císař Zikmund mu poté nabídl ochranu, když půjde na kostnický koncil a tam bude obhajovat svoje učení.

Hradil: Bylo to dáno také tím, že byl vyhlášen interdikt, což donutilo Jana Husa opustit Prahu. Na venkově se tento intelektuál, který

v Betlémské kapli hovořil o věcech akademických, o čistotě, o pravdě, najednou potkává s bídou, a to ho přivedlo k problému bohatství církve...

Reportér: Hlavní vyšetřovatelé, francouzští kardinálové, podle pramenů Husovi vyčítali 30 bludných tezí a žádali ho, aby je odvolal.

Hradil: Hus je vyzval, aby mu z Písma svatého prokázali, že se skutečně mylí, což odmítl.

Reportér: Tohle byl pohled z minulosti... Jsme ve 21. století, změnil se nějakým způsobem pohled na Husa dnes?

Bezák: Jan Hus se opíral výlučně o Písmo svaté. Jednou velkou zásadou katolické církve je vedle Písma důraz na tradici. Hus tradici odmítl, a tím i fakt papeže, protože podle něj Kristus stačí. Je zřejmé, že i katolická církev musela projít dalekou cestu, zmiňovali jsme koncilariismus, byly také velké těžkosti, např. ohledně uznání papežské neomylnosti, rozlišení, kde je ta hranice, protože všechno, co ví papež, není neomylné. Myslím, že všechno toto kvašení potřebovalo dlouhý čas. A těch 595 let ještě není dost na to, abychom nakonec pochopili, že těžkosti, které byly v církvi někde na počátku, jsou takovým jakýmsi Božím kvašením, že je třeba stále citlivě hledat, že pravda se nehledá někde na hranici.

Reportér: Když se podíváme na dějiny katolické církve, tak se setkáváme s jistou sebereflexí a se změnou postojů církevních hierarchů

Pokračování na str. 4

Mistr Jan Hus...

Dokončení rozhovoru ze str. 3

k církevním osobnostem, které byly ve středověku považovány za problematické.

Bezák: Hovoříme o Husovi, předtím o Wicliffovi, mohli bychom zajít ještě hlouběji do historie. Myslím si, že lidé stále mají zájem o čistější církve, aby v ní opravdu byli svatí lidé jako Jan Hus. Jsou znechuceni z toho, jak někteří usilují o majetky, o kariéru, vidí církve, která se pouští úplně jiným směrem. V dějinách vždy nacházíme velké osobnosti, které na to doplácují, které pojmenovávají určité zlé, nezdravé chvíle; to není ani o Bohu, ani o Kristu, je to jen o možnostech, které se nám nabízejí skrze majetky, kariéru, slávu. Je pravdou, že těch, kteří jsou tak vysoko, je mnoho na to, aby jeden Jan Hus, nebo další, které nacházíme, jaksi prorazili. Pro reformy musí dozrát čas, nejde to hned. Takovým velkým obratem byl výrok papeže Jana Pavla II., který r. 1999 označil Husa za reformátora.

Jan Hus nebyl upálen jako ateista, ale jako velký věřící. To je, myslím, třeba i zdůraznit, že tady hovoříme o člověku, který v celé svojí snaze o reformovanou církev ji chtěl mít skutečně hezčí, on se neznechutit církví, on neodhodil církev. V dnešní době se s tím někdy setkáváme, že lidé, kteří nevidí v církvi to, co by chtěli vidět, úplně odcházejí.

Reportér: Jan Hus byl mimořádná osobnost našich dějin, bojoval za svoje svědomí a svědomí každého člověka. Jeho učení je mimořádným

poselstvím pro budoucnost ale i pro dnešní generaci, jeho smrt posílala reformační hnutí.

Hradil: Skutečně, protože dialog např. Luthera nebo Melancthona s husitstvím byl veliký. Důsledkem Husovy činnosti a husitství pak vzniká nádherná církev, která přeložila Kralickou bibli, kterou na Slovensku užívali ještě v 80. letech 20. století.

Reportér: Vysvětlíte, prosím vás, jestli všechny povolené církve na Slovensku vznikly oddělením od katolické církve. Nebo je to jinak?

Bezák: Na počátku všeho je jistě Kristus. V podstatě bychom mohli hovořit o katolicismu všeho, což by asi druzí nebyli moc rádi. Oni chtějí mít svoji autonomii a vědí, že to, co žijí oni, je krásné. A katolíci museli později mnohé objevovat od našich kolegů. Já bych řekl, že v jisté chvíli vznikne nové dílo, které je výzvou i pro katolíky, aby si uvědomili, že, jak říká sv. Terezie, Bůh je širší než katolická církev. To znamená, že těch cest je jistě víc, je to otázka upřímnosti, je to spíš dar. Myslím si, že ten, kdo žije v církvi, má objevovat její krásu, ať už je nebo není katolík. Objevit tu krásu a tu krásu si nějakým způsobem darovat. Vždyť Jan Hus, jak ho nyní začínáme chápat, je obohacením, povzbuzením; byl plný entuziasmu a pravdivosti, čistoty církve; ta podstata, kterou on chtěl nabídnout, je stále platná.

Dotaz: Jaký je vlastně postoj Slováků k husitství a Husovi?

Bezák: Husitské myšlenky nenašly tady na Slovensku tak silnou odezvu, také jistě kvůli tzv. spanilým jízdám, které sem husité podnikali,

ale to všechno, o čem tady teď povídáme, je pro nás vzácné, v té čisté formě, samozřejmě.

Dotaz: Katolíci se staví do pozice nositelů jistých etických hodnot, kdy se ale vypořádají se stinnou etickou stránkou?

Bezák: Víte, že Kristus začíná svoje působení tím, že nás nabádá k pokání. Katolíci se cítí být do jisté míry na tom líp, nevím, jak to poznají. To je zásadní pro každou církev, která když chce přijít ke Kristu, nejprve musí projít opravdovou sebereflexí. Nejsme to my, šikovní a moudří a mravní, ale je to Boží milosrdenství, které nám to umožňuje. Takže to pokání, metanoia, to musí být podstata.

Reportér: Jak je to se svobodou svědomí a s tou tzv. ortodoxií – pravověrností? Kde je ta hranice, kdy má člověk právo se rozhodnout podle svého svědomí a kdy už přichází církevní instituce?

Hradil: Apoštol Pavel, ještě jako Saul, pronásledoval křesťany, dokonce se účastnil ukamenování Štěpána. A potom v rámci vlastního svědomí a hlavně sdělení: „Saule Saule, proč mě pronásleduješ?“ se rozhodl, že bude zvěstovat, tedy je tam jeho osobní přístup. Svoboda svědomí spočívá v tom, že mi to nikdo nenařídí. Ani tradice, nikdo. Já se proto musím rozhodnout, a potom se postavím dobrovolně pod Písmo svaté.

Bezák: Odvolávat se na Krista, to je krásné, to je základní myšlenka, to by mělo být motto našeho života. Když se člověk odvolává na Krista s vnitřní upřímností, s láskou v srdci, i když ta cesta, kterou kráčí, je jaksi nezvyklá, neinstitucionální, Kristus ho k sobě přijme.

Československá oblasť legiónářská a národní garda Legio 100 si Vás dovoluje pozvat na užití zájmu

LEGIO VLAK

VSTUP volně

Mapy ke legiónářským vojenství z let 1917-1920, velký československý legiónářský ostroj S. I. V. Prezentace v krajských městech

květen - září: všední dny 8-18 h, víkendy 9-19 h
 říjen - listopad: všední dny 8-16 h, víkendy 9-16 h

Program pro školní děti na: 8. až 12. třídu; školní a školní kroužky; školní děti

www.legionari.cz

Mesto	Prakt	Prakt	Prakt
Prostějov	17. 05. 15	Pančova	27. 05. 13
Mladá Boleslav	28. 05. 25. 15	České Budějovice	02. 06. 27. 13
Liberec	28. 05. 12. 15	Jihlava	02. 06. 28. 13
Moravská Opava	28. 05. 21. 15	Brno	02. 06. 28. 13
Jurmon	28. 05. 21. 15	Jin	02. 06. 28. 13
Hradec Králové	02. 06. 28. 15	Brno	02. 06. 28. 13

Čestný legiónářská 128. brigády představitel Postbeskycké sněmovny, Parlamentu ČSH Jan Hanašek

Objednejte si Český zápas

Týdeník Český zápas můžete i pro Vaše rodinné příslušníky a přátele (vč. starších čísel) objednat na e-mailu frantisek.brynych@ccsh.cz
Tel.: 220 398 117

ZPRÁVY

Kalendář Blahoslav 2016

Kalendář „Blahoslav 2016“ můžete objednávat do konce srpna 2015. Kalendář pro následující rok připravila Brněnská diecéze. Objednávku můžete v prodejně Blahoslav vyřídít telefonicky (220 398 117 či 724 141 646), e-mailem: (prodejna.blahoslav@ccsh.cz) nebo také písemně (prodejna Blahoslav, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6 - Dejvice). Pro správné doručení zásičky prosím uveďte, na jaké náboženské obce fakturovat a na

jakou adresu zásičky poslat (kvůli připsání poštovního a balného).

red

Oznámení

Brněnská diecéze ČČSH ukončila vyhledávací řízení na správce v Penzionu Zahradka v Brně, Lipová 26.

kancelář diecézní rady

Babí léto 2015

NO Hronov za přispění diecéze Hradec Králové pořádá v Janských

Lázních v rekreačním zařízení Betlém ve dnech 7. – 11. 9. 2015 „Babí léto (pobyty pro seniory)“. Cena pobytu je 1290,- Kč. Přihlášky zasílejte na adresu Náboženská obec ČČSH v Hronově, Padolí 240, 549 31 Hronov nebo e-mail: faraccsh.hronov@seznam.cz. OL

Umělci a proroci

Jak jsme již informovali, až do 18. října můžete v Národní galerii v Praze, ve Veletržním paláci zhlédnout výstavu „Umělci a proroci...“ Představeno je více než 350 exponátů z období let 1872 – 1972. Zastoupen je Johannes Baader, Joseph Beuys, Fidus (Hugo Höppener), Friedensreich Hundertwasser, Jörg Immendorff, František Kupka, Egon Schiele, Friedrich Schröder-Sonnenstern a Heinrich Vogeler. Postoje evropských umělců by od 80. let 19. století nevznikly bez vazeb na tehdejší samozvané proroky. Náboženská opONENTURA a sociální revoluce patřily k hlavním tématům charismatických osobností. Jejich význam pro moderní umění zůstal v podstatě nevyčteným příběhem. Všichni usilovali o to, aby společnost změ-

nila svůj životní styl i pohled na svět a naučila se řešit osobní, společenské a ekonomické problémy moderní doby. Jména některých upadla takřka v zapomnění. Během života však měli v avantgardních kruzích proslulou pověst a těšili se oblibě. Výstavu doprovází řada dalších akcí. Informace o nich najdete na stránkách NG. red

Po stopách Antimonů

Asociace nositelů legiónářských tradic vás zve na „Pochoď po stopách paraskupiny Antimony“. 12. září z Rovenska pod Troskami po okolí. V malebném kraji na rozhraní Českého ráje a Podkrkonoší uctíme hrdiny, kteří se v regionu za pomoci domácího obyvatelstva ukrývali v období 2. světové války, a to především parašutisty skupiny Antimony, jejich spolupracovníky z řad domácího odboje a doc. Vladimíra Krajínu, vedoucího domácí odbojové skupiny ÚVOD. Registrace od 7 h, start v 9 h. Plakát s dalšími informacemi naleznete na webu církve v rubrice Pozvánky. Registrace pro účastníky s pamětní medailí je možná do 31. srpna na www.dnyceskehistorie.cz, kde rovněž najdete další informace. red

Tajemné dálky

Výstava „Tajemné dálky, symbolismus v českých zemích, 1880–1914“ je v pražské Národní galerii přístupná veřejnosti až do 27. září. Expozice v klášteře sv. Anežky České mapuje malbu, sochu, grafiku, kresbu, významná část je věnována také symbolistní knize. Návštěvníci se mohou těšit na výpůjčku z Musée d'Orsay, kresbu od Alfonse Muchy Propast. Pařížská galerie zapůjčila také rozměrnou malbu Libuše Karla Vítězslava Maška, která tvoří dominantu výstavy. Výstavu od léta doplňují kresby Dlouhý, široký a bystrozraký; Slezský piják a d'ábel a akvarel Krakonoš od Hanuše Schwaigera a pastel Erotikon-Loučení Jana Konůpka. Mytický rozměr expozice podporuje také akvarel Pan a Psyché Maxmiliána Pirnera, Čarodějník Františka Kupky nebo jeho ilustrace Čarodějnice k pohádce Krásná Vasilisa. Výstavu provází řada programů, mj. přednášky o symbolismu z pohledu psychologa, o symbolistní krajině apod. Příslušníci naší církve jistě potěší i práce Františka Bílka či Ladislava Šalouna. red

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

ŽIVOT DÁVÁ DUCH

V následující větě chybí dvojice písmen – najdete je v nápovědě, ovšem v přeházeném pořadí.

SL..A KT..Á J..M K V.. M..V.. J..U D.. A JS.. ŽI..T

Nápověda:

ÁM, ER, UCH, SE, VO, LU, OV, IL, SO, OU

Jana Krajčířková

(Řešení z minulého čísla: večere Páně.)

Týdeník Církve československé husitské

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6

Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktori: PhDr. Václav Drašnar, Mgr. Ervín Kukuczka, grafik: Milan Udržal; tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna, distribuce: A.L.L. production s.r.o., Ve Žlíbků 77, 193 00 Praha 9 - Horní Počernice

Předplatné: Mgr. F. Brynych, tel.: 220 398 117, e-mail: frantisek.brynych@ccsh.cz. Reklama: A.L.L. production; tel. 234 092 866, e-mail: martina.machackova@predplatne.cz

